

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2449/2024
29.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић, Владисава Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драган Пантић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Анђела Станишић адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Пожаревцу Гж 1249/23 од 25.10.2023. године, у седници одржаној 29.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Пожаревцу Гж 1249/23 од 25.10.2023. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија туженог и **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Вишег суда у Пожаревцу Гж 1249/23 од 25.10.2023. године и пресуда Основног суда у Великом Градишту П 361/2020 од 18.07.2023. године у усвајајућем делу и одлуци о трошковима поступка (ставови први и четврти изреке), тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде нематеријалне штете исплати због претрпљених физичких болова износ од 40.000,00 динара, због претрпљеног страха износ од 50.000,00 динара и због претрпљених душевних болова због повреде угледа и части износ од 60.000,00 динара, укупно 150.000,00 динара, са законском затезном каматом од 18.07.2023. године до исплате и **ОДБИЈА СЕ** захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова целог поступка исплати 294.750,00 динара у року од 8 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великом Градишту П 361/2020 од 18.07.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде нематеријалне штете исплати због претрпљених физичких болова износ од 40.000,00 динара, због претрпљеног страха износ од 50.000,00 динара и због претрпљених душевних болова због повреде угледа и части износ од 60.000,00 динара, укупно 150.000,00 динара, са законском затезном каматом

од 18.07.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за износе преко досуђених и то за 60.000,00 динара на име физичких болова, 50.000,00 на име претрпљеног страха и износ од 40.000,00 динара због претрпљених душевних болова због повреде угледа и части. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ почев од 10.09.2020. године као дана подношења тужбе до 18.07.2023. године као дана пресуђења. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да на име трошкова спора исплати тужиоцу износ од 364.350,00 динара са законском затезном каматом од дана извршноности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Гж 1249/23 од 25.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и четвртим изреке.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију побијајући је у усвајајућем делу и одлуци о трошковима поступка због погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. ЗПП.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији тужиље, ради уједначавања судске праксе у погледу примене Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Службени гласник Републике Србије“ број 38/20) на материјално правни рок застарелости, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. ЗПП Врховни суд је утврдио да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је дана 07.08.2017. године око 23,20 часова на терену за мале спортове у ..., након завршетка утакмице у малом фудбалу, пришао тужиоцу који је стајао на терену и разговарао са судијом, те му је ударио шамар отвореном шаком десне руке у пределу образа леве стране лица. Тужилац је претрпео повреду на левом образу и левој половини врата у виду црвеног хематома у пределу леве зигоматичне кости, леве мадибуле и левог увета. Пре овог догађаја тужилац се туженом није обраћао, нити је истог изазвао на било који начин, а на напад му није одговорио вербално нити физички. Кривични поступак по приватној кривичној тужби због кривичног дела увреде окончан је правноснажној ослобађајућом пресудом Основног суда у Великом Градишту К 127/17 од 27.11.2018. године (јер је приватни тужилац погрешно означио датум радње извршења кривичног дела), а у том поступку тужилац није истицао имовинско прави захтев према туженом. Критични

догађај видели су играчи оба тима који су играли утакмицу, судија који се налазо непосредно поред тужиоца, грађани који су били присутни, као и тужиочев брат и мајка због чега се код њега створио осећај стида. Тужилац и тужени су се познавали од раније, дружили су се и били у добрим односима, што је код тужиоца изазвало душевне патње због повреде угледа и чести. Услед повређивања тужилац је трпео примарни страх високог интензитета у трајању од 5 минута, секундарни страх средњег интензитета у трајању 24 сата, а потом секундарни страх лаког интензитета у трајању од недељу дана. Физике болове јаког интензитета трпео ја неколико десетина секунди до минут, болове средњег интензитета у трајању је наредних 1 сат, а након тога болове слабог интензитета праћене осећајем трњења меког ткива леве поглавине наредних неколико часова до око 4 часа на шта је утицала и примена терапије против болова. Тужилац је поднео тужбу 10.09.2020. године, ради накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове, претрпљен страх и претрпљених душевних болова због повреде угледа и части.

На основу утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом чланова 154. и 155. ЗОО закључили да тужилац основано потражује предметну накнаду нематеријалне штете чија је висина одмерена применом члана 200. став 2. истог закона, те да се досуђеним износима тужиоцу пружа одговарајућа сатисфакција како би се успоставила психичка и емотивна равнотежа која је код тужиоца постојала пре штетног догађаја. Оценили су да је неоснован приговор туженог о застарелости потраживања накнаде нематеријалне штете настале 07.08.2017. године, обзиром на то да је наступио застој застаревања од 15.03.2020. године до 06.05.2020. године у складу са Уредбом о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године, због чега се рок застарелости из члана 376. став 1. ЗОО продужава за онолико колико је трајало ванредно стање.

По оцени Врховног суда основно се ревизијом туженог указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право закључујући да потраживање тужиоца за накнаду штете није застарело.

Чланом 1. Уредбе о роковима у судским поступцима за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године („Службени гласник Републике Србије“ број 38/20) је прописано да рокови за подношење тужбе у парничном поступку, приватне тужбе у кривичном поступку, предлога за покретање ванпарничног поступка или поступка извршења и обезбеђења, подношење тужбе у управном спору и подношење уставне жалбе престају тећи за време ванредног стања проглашеног 15. марта 2020. године.

Дакле, наведена одредба се односи на процесне рокове за подношење иницијалних аката у судским поступцима, а не на рокове застарелости који су по својој природи материјално правни рокови прописани материјално правним прописима, у конкретном случају Законом о облигационим односима. Следом наведеног, погрешно је становиште нижестепених судова да рокови за подношење тужбе у парничном поступку нису текли за време ванредног стања и да је због тога рок застарелост наставио да тече по престанку важења наведене уредбе доношењем Одлуке укидању ванредног стања („Службени гласник РС“ бр. 65/20 од 06.05.2020. године).

Одредбом члана 376. став 1. ЗОО прописано је да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, а у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од када је штета настала (став 2.). У конкретном случају тужилац потражује накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде угледа и части, претрпљених физичких болова и страха проузроковану штетним догађајем који је настао 07.08.2017. године. Како се под сазнањем оштећеног за штету подразумева сазнање о обиму штете, то сваки вид нематеријалне штете застарева посебно.

Услед повређивања тужилац је трпео физике болове јаког интензитета неколико десетина секунди до минут, болове средњег интензитета у трајању од једног сата, а потом болове слабог интензитета до око 4 часа, као и страх високог интензитета у трајању од 5 минута, секундарни страх средњег интензитета у трајању 24 сата, а затим секундарни страх лаког интензитета у трајању од недељу дана. По престанку претрпљених физичких болова (један дан од дана настанка штете) и страха (осам дана од дана настанка штете) тужилац је имао сазнање о обиму штете, од када потраживања у односу на те видове нематеријалне штете почињу да теку рокови застарелости. Код утврђења да су спорни догађај на спортском терену видели играчи оба тима, судија који се налазио непосредно поред тужиоца, грађани који су присуствовали утакмици, као и тужиочев брат и мајка а због чега се код тужиоца створио осећај стида, то у односу на претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, тужилац је имао сазнање о штети и лицу које је штету учинило на дан проузроковања штете.

Следом изнетог, како је тужба у овој правној ствари поднета 11.09.2020. године, то је потраживање накнаде нематеријалне штете због догађаја који се десио 07.08.2017. године застарело, према члану 376. став 1. ЗОО. Због тога су нижестепене пресуде преиначене и одбијен тужбени захтев.

На основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Тужени је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154, 163. став 2. и 165. став 2. ЗПП припадају трошкови целог поступка према оствареном успеху у спору. Висина је одмерена на име тражених трошкова за састав шест поднесака од по 13.500,00 динара, заступање од стране адвоката на десет одржана рочишта од по 18.000,00 динара и три неодржана рочишта од по 11.250,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи у време предузимања тих радњи. Туженом нису признати трошкови на име судских такси у првостепеном поступку, као и трошкови другостепеног и ревизијског поступка, с обзиром на то да у смислу члана 163. став 2 ЗПП нису одређени по врсти трошкова за које се тражи накнада.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 165. став 2. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**